

Bản tin 24/03/2006

Các tin trong số này:

Tin tức:

Tin thế giới

- 1. Chính phủ các nước thông qua các quy định về thương mại quốc tế đối với GMOs*
- 2. Tác động kinh tế của cây chuyển gen ở các nước đang phát triển*
- 3. Ngân hàng thế giới kêu gọi tăng gấp đôi vốn đầu tư cho thủy lợi nông thôn*

Tin Châu phi

- 4. Mạng lưới CNSH nông nghiệp ở Châu phi*
- 5. Dự thảo lần cuối cho chính sách CNSH của Malawi*

Tin Châu á

- 6. án độ dự thảo sửa đổi cho hướng dẫn các quy định đối với thực phẩm*
- 7. Nhiên liệu sinh học cho Malaysia*

Tin Châu âu

- 8. Kêu gọi có biện pháp cân bằng trong quản lý các tập quán trồng trọt mới.*
- 9. Hội đồng liên bang của Đức thông qua luật chuyển gen mới*
- 10. Các nhà khoa học ý đã giải được trình tự hệ gen cây nho*

Nghiên cứu:

- 11. Thiếu sự thống nhất về dung sai và khả năng truy nguyên của GMOs đe dọa thương mại toàn cầu*
- 12. Xác định protein bài tiết quan trọng trong bệnh đạo ôn cây lúa*
- 13. Chọn giống khoai tây kháng nhiều bệnh*

Thông báo

- 14. Hội thảo về các yêu cầu công khai trong đơn xin cấp bằng sáng chế*
- 15. Hội nghị CNSH ở Ấn Độ sẽ được tổ chức vào tháng 6*
- 16. Cơ sở dữ liệu trực tuyến về cà chua*

Chính phủ các nước thông qua các quy định về thương mại quốc tế đối với GMOs

Cuộc họp lần thứ ba của các bên tham gia Nghị định thư Cartagena về an toàn sinh học -bao gồm 132 nước (gọi tắt là MOP3), đã kết thúc vào tuần trước với một quyết định quan trọng liên quan tới các chứng từ cần thiết áp dụng cho các sinh vật chuyển gen trong thương mại quốc tế về hàng nông sản. Nghị định thư Cartagena về an toàn sinh học là Hiệp ước quốc tế duy nhất điều chỉnh việc chuyên chở quan biên giới các sinh vật chuyển gen (GMOs) và nhằm thúc đẩy việc bảo tồn cũng như sử dụng bền vững nguồn đa dạng sinh học.

Trong vòng 6 năm tới, các chuyển hàng có chứa các sinh vật sống chuyển gen (LMOs) sẽ phải ghi nhãn là “có chứa LMOs” (contains LMOs), kèm theo một danh sách về các sinh vật có trong lô hàng cùng các thông tin thêm có liên quan như là mục đích sử dụng LMOs, chi tiết về việc chuyển nạp gen. Trong trường hợp không thể xác định được liệu các chuyển hàng có chứa LMOs không thì có thể được mang nhãn là “có thể chứa LMOs” trong giai đoạn chuyển tiếp. Sau năm 2012, chỉ chấp nhận nhãn ghi “có chứa LMOs”. Ngoài ra, MOP3 còn đưa ra

quyết định về một loạt các vấn đề khác nhằm tạo thuận lợi cho việc thực thi Nghị định thư, trong đó bao gồm các sáng kiến về xây dựng năng lực về an toàn sinh học cho các nước đang phát triển, việc phân tích và quản lý rủi ro, đào tạo, cơ chế phân phối thông tin.

Theo Bộ trưởng bộ ngoại giao Braxin, Hiệp định này cho thấy một thắng lợi quan trọng đối với các nước đang phát triển. Quy định mới này tăng cường cho việc triển khai quy định hiện hành của nước này cũng như có lợi cho cơ chế đồng canh tác các hệ thống nông nghiệp để sản xuất ra các cây trồng chuyển gen, cây trồng không chuyển gen cũng như các cây trồng hữu cơ.

Để biết thêm thông tin xin tham khảo địa chỉ: <http://www.biodiv.org/default.shtml> và <http://www.radiobras.gov.br/>

Tác động kinh tế của cây chuyển gen ở các nước đang phát triển

Các nghiên cứu kinh tế gần đây cho thấy các nhân tố về thể chế như năng lực nghiên cứu nông nghiệp quốc gia, các quy định về an toàn thực phẩm và môi trường, quyền sở hữu trí tuệ và các vấn đề về thị trường đầu vào nông nghiệp cũng như bản thân công nghệ ít nhiều có ý nghĩa trong việc xác định mức độ và việc phân bố các lợi ích kinh tế của cây chuyển gen. Quan điểm này được Ông Terri Raney thuộc FAO đưa ra trong một bài báo có tựa đề “tác động kinh tế của cây chuyển gen ở các nước đang phát triển” đăng trên tờ quan điểm hiện nay về CNSH. Theo Ông Raney, các bằng chứng cho thấy nông dân ở các nước đang phát triển có thể có lợi từ cây chuyển gen, bài báo có trích dẫn kinh nghiệm của nông dân ở Trung quốc, Acentina, Nam phi, Mêxicô và ấn độ. Tuy nhiên, ở những nơi mà các điều kiện về thể chế còn yếu kém thì “việc đảm bảo tiếp cận tới cây chuyển gen vẫn còn là một thách thức lớn”.

Để biết thêm chi tiết về bài báo, độc giả của tạp chí Quan điểm hiện nay về CNSH có thể truy cập địa chỉ: <http://www.sciencedirect.com>.

Ngân hàng thế giới kêu gọi tăng gấp đôi vốn đầu tư cho thủy lợi nông thôn

Theo một báo cáo mới đây của Ngân hàng thế giới, đầu tư cho các chương trình thủy lợi sẽ phải tăng gấp đôi đạt 40 tỷ đôla một năm với mục đích nâng cao sản lượng để tránh cuộc khủng hoảng về thực phẩm trên toàn cầu trong vòng hai thập kỷ tới. Nhu cầu về lương thực dự kiến sẽ tăng gấp đôi vào năm 2030 do dân số thế giới sẽ tăng thêm 2 tỷ người. Phần lớn số lương thực cần thêm này sẽ là ở các nước đang phát triển. Báo cáo của WB được đưa ra tại diễn đàn nước thế giới lần thứ tư, diễn ra ngày 22/3 tại thành phố Mê xi cô.

Theo ông Kevin Cleaver, giám đốc nông nghiệp và phát triển nông thôn của WB “khoảng 60% nhu cầu tăng thêm về lương thực để đáp ứng nhu cầu đang gia tăng từ nông nghiệp cần tưới tiêu. Cùng lúc, chúng ta đang gặp phải những thách thức về gia tăng thu nhập cho nông dân, giảm đói nghèo, bảo vệ môi trường trong khi tất cả các nguồn nước tự nhiên lại ngày càng hạn chế.” Báo cáo đề xuất một phương pháp tổng hợp trong quản lý nước nông nghiệp để đảm bảo cho nông dân tiếp cận được tới nguồn nước và các biện pháp sản xuất cây trồng có chi phí thấp. Ngoài ngành nông nghiệp, các chính sách về quản lý nước cũng phải đạt được sự cân bằng trong nhu cầu về nước đối với một loạt các ngành khác và phải đề cập tới những rủi ro và lợi ích đối với môi trường.

Để biết thêm thông tin xin tham khảo địa chỉ: <http://www.worldbank.org/>

Tin Châu phi

Mạng lưới CNSH nông nghiệp ở Châu phi

Tổ chức nông lương thế giới (FAO) và Diễn đàn CNSH Châu phi (ABSF) vừa đưa ra một mạng lưới CNSH nông nghiệp (ABNETA) cho các chuyên gia và những người có liên quan tại

Châu Phi. Mạng lưới này nhằm xây dựng cơ sở kiến thức về nhân giống cây trồng và CNSH, nhằm tạo thuận lợi cho việc tiếp cận các nguồn thông tin tin cậy về các công nghệ mới để nâng cao sản lượng nông nghiệp, giảm đói nghèo.

Trong lễ công bố mạng lưới, Bộ trưởng nông nghiệp Kenya, ông Kipruto Kirwa cho biết Mạng lưới sẽ cung cấp các dữ liệu quan trọng cần thiết cho tiến trình hoạch định chính sách về những vấn đề tự cung cấp lương thực cho châu lục. Mạng lưới này sẽ tạo ra một diễn đàn chung và các công cụ để chia sẻ, học hỏi, thảo luận và quyết định các vấn đề nông nghiệp của Châu Phi.

ABSF sẽ quản lý và triển khai mạng lưới thông qua một điều phối viên quốc gia. Mạng lưới ABNETA sẽ tổ chức các cuộc họp, hội thảo và hội nghị nhằm thúc đẩy mục tiêu của mình.

Để biết thêm thông tin xin liên hệ Daniel Otunge on dotunge@absfafrica.org hoặc truy cập <http://www.abneta.org>.

Dự thảo lần cuối cho chính sách CNSH của Malawi

Các quan chức hàng đầu từ Bộ khoa học và công nghiệp, bộ nông nghiệp, Bộ thương mại và phát triển khu vực tư nhân, Bộ các vấn đề về môi trường dự kiến sẽ nhóm họp tại Lilongwe để thảo luận về dự thảo cuối cùng chính sách CNSH của Malawi. Dự thảo nào sẽ bao gồm các vấn đề đan xen như khoa học, nông nghiệp, thương mại, an toàn, môi trường và sức khỏe con người.

Tờ Nation Malawi dẫn lời Ông Alick Manda, Nhà khoa học hàng đầu tại Hội đồng nghiên cứu quốc gia cho rằng, dự thảo này sẽ phụ thuộc vào cuộc họp của các bên liên quan vào tháng 4 tới. Dự thảo này dự kiến sẽ sửa đổi hoặc thay đổi luật về an toàn sinh học năm 2002.

Để biết thêm thông tin xin tham khảo địa chỉ: <http://www.nationmalawi.com/articles.asp?articleID=15802>

án độ dự thảo sửa đổi cho hướng dẫn các quy định đối với thực phẩm

Bộ y tế và phúc lợi gia đình của ấn độ vừa đưa ra thông báo về dự thảo luật sửa đổi Luật ngăn ngừa việc làm giả thực phẩm 1955 quy định về việc ghi nhãn đối với thực phẩm chuyển gen. Dự thảo luật này, dựa trên đề xuất của Ủy ban nghiên cứu y tế của ấn độ và có tham khảo đề xuất của các bên có liên quan.

Dự luật sửa đổi quy định rằng bất cứ thực phẩm chuyển gen nào, cho dù là nhập khẩu hay sản xuất trong nước, đều phải ghi nhãn. Nhãn hàng phải chỉ rõ thực phẩm có chứa nguyên liệu chuyển gen và bị chuyển đổi gen. Hàng thực phẩm nhập khẩu có chứa nguyên liệu chuyển gen cần có giấy phép để bán và sử dụng từ nước xuất khẩu.

Để biết thêm thông tin về dự thảo luật này, xin liên hệ Bhagirath Choudhary at: b.choudhary@cgiar.org.

Nhiên liệu sinh học cho Malaysia

Thủ tướng Malaysia, Ông Abdullah Ahmad Badawi vừa công bố về một loại nhiên liệu sinh học (biodiesel) do nước này sản xuất. Loại dầu này có tên gọi là “Envo Diesel”, bao gồm 5% dầu cọ và 95% dầu diesel. Chính phủ cũng đã cấp 7 bằng sáng chế cho các công ty quan tâm tới việc xây dựng các nhà máy sản xuất nhiên liệu sinh học từ thực vật.

Trước đó Malaysia đã thông báo về chính sách phát triển nhiên liệu sinh học, được đề cập trong các sáng kiến về công nghiệp và các quy định về luật pháp. Malaysia dự kiến sẽ sản xuất được khoảng 500.000 tấn nhiên liệu sinh học để bù đắp lại sự phụ thuộc của nước này vào xăng dầu.

Để biết thêm thông tin xin liên hệ bà Mahaletchumy Arujanan, Trung tâm CNSH Malaysia (MABIC) tại địa chỉ: maha@bic.org.my Hoặc truy cập website: <http://www.bic.org.my>

Châu Âu

Kêu gọi có biện pháp cân bằng trong quản lý các tập quán trồng trọt mới.

Theo một báo cáo mới đây của Ủy ban tư vấn về môi trường (ACRE), xã hội sẽ không được hưởng những lợi ích của các công nghệ nông nghiệp mới đối với môi trường vì các nhà quản lý chỉ đang tìm kiếm những thiệt hại tiềm tàng. Báo cáo có tựa đề “Kiểm soát các dấu vết của nông nghiệp: hướng tới đánh giá tương thích về rủi ro và lợi ích của các hệ thống nông nghiệp mới” được đưa ra theo đề nghị của Bộ trưởng bộ môi trường của Anh, Ủy ban công nghệ sinh học, thực phẩm và các vấn đề nông thôn, nông nghiệp và môi trường, nhằm đánh giá tác động ở quy mô lớn hơn đánh giá về cây chuyển gen chống chịu thuốc diệt cỏ ở quy mô trang trại (FSEs).

Báo cáo này chứng thực mạnh mẽ sự cần thiết phải đảm bảo rằng các cây trồng mới và tập quán trồng trọt mới không gây hại tới sự đa dạng sinh học và cho rằng hệ thống quản lý hiện nay chưa hoàn thiện do không so sánh được những thiệt hại tiềm tàng với những lợi ích tiềm năng đối với môi trường. Giáo sư Chris Pollock, Chủ tịch của ACRE cho rằng cần đảm bảo việc xã hội sẽ không mất đi những lợi ích tiềm năng mà các công nghệ mới đem lại chỉ vì việc xem xét vấn đề từ góc độ hạn hẹp.

ACRE là một ủy ban tư vấn độc lập, bao gồm các nhà khoa học hàng đầu. Chức năng chính của Ủy ban này là tư vấn pháp lý cho các bộ của Anh và được ủy thác quản lý các rủi ro phát sinh việc đối với sức khỏe và môi trường từ việc đưa vào sử dụng các sinh vật chuyển gen.

Để biết thêm thông tin xin truy cập địa chỉ: <http://www.defra.gov.uk/environment/acre/fsewiderissues/index.htm>

Hội đồng liên bang của Đức thông qua luật chuyển gen mới

German Bundesrat - Hội đồng liên bang của Đức (một trong năm cơ quan lập hiến thường trực của Đức) đã phê chuẩn dự luật chuyển gen mới với đại đa số phiếu và với sự ủng hộ của phần lớn các đảng chính trị. Tiến sỹ Peter Paziorek, Thứ trưởng bộ dinh dưỡng, nông nghiệp và bảo vệ người tiêu dùng, cho rằng các chính trị gia Đức đã cùng đứng về một phía để tránh gây thiệt hại về kinh tế cho nước Đức. Ủy ban châu Âu đã đe dọa kiện Đức lên tòa án châu Âu nếu như nước này không ban hành Luật chuyển gen quốc gia dựa trên những hướng dẫn của cộng đồng Châu Âu. Tuy nhiên luật này vẫn cần thượng nghị viện chuẩn y lần cuối.

Luật chuyển gen này có liên quan chủ yếu tới các quy định xác định hình thức và quy trình như là các chứng từ cần thiết, các biện pháp đánh giá và giám sát, sự tham gia của công chúng. Ông Paziorek thông báo rằng luật này sẽ tiếp tục được chỉnh sửa để bao gồm các yêu cầu của Thượng nghị viện và các kết quả thu được từ các cuộc thảo luận gồm nhiều bên có liên quan. Luật này nhằm đưa ra một cơ sở pháp lý để cân bằng những mối quan tâm liên quan tới sức khỏe con người và môi trường cùng với những yêu cầu và lợi ích phát sinh từ sáng tạo. Trước đó, Hội đồng liên bang đã từ chối một số dự thảo luật do có bất đồng giữa chính phủ liên bang và các bang của Đức, cụ thể là liên quan tới các vấn đề về cơ chế cùng canh tác cây chuyển gen, cây thông thường và các quy định về trách nhiệm.

Để biết thêm thông tin bằng tiếng Đức xin tham khảo địa chỉ: http://www.bmelv.de/cln_045/nn_751688/DE/12-Press/Pressemitteilungen/2006/041-Gentechnikgesetz.html__nnn=true, and <http://www.bio-pro.de/en/index.html>

Các nhà khoa học ý đã giải được trình tự hệ gen cây nho

Một nhóm các nhà khoa học tại Viện nông nghiệp Italia (Italian Istituto Agrario di San Michele) cùng với công ty Myriads Genetics, đã làm sáng tỏ mã di truyền của 19 nhiễm sắc thể của cây nho trên cơ sở giống nho “Pinot noir”. Đây là cây ăn quả đầu tiên và là cây lương thực thứ hai sau cây lúa được giải mã bộ gen. Sáng kiến này mất 6 năm thực hiện và do chính quyền tỉnh Trento, Italia tài trợ.

Các thông tin thu được về chất lượng quả nho sẽ được đưa ra công khai cho cộng đồng khoa học và các sáng kiến để cải tiến về mặt nông học trong giai đoạn đầu tiên của dự án dự kiến sẽ được hoàn thành vào tháng tới. Các nhà nghiên cứu sẵn sàng tiếp nhận các yêu cầu xin thông tin về các gen cụ thể.

Để biết thêm thông tin xin tham khảo nguyên bản tiếng ý tại địa chỉ: <http://www.ismaa.it/#>

Nghiên cứu:

Thiếu sự thống nhất về dung sai và khả năng truy nguyên của GMOs đe dọa thương mại toàn cầu

Hiện cây chuyển gen đang được trồng tại 21 nước và ước tính các sáng kiến để phát triển các cây trồng CNSH mới đang được thực hiện ở ít nhất 63 nước, trong đó sự tham gia của các nước đang phát triển đang ngày một tăng. Sự xuất hiện ngẫu nhiên các thành phần nguyên liệu chuyển gen (GM) trong cây trồng không chuyển gen được coi là điều không tránh khỏi trong sản xuất ngũ cốc CNSH và có thể phát sinh do thụ phấn chéo, do lỗi về hạt giống, và/hoặc do sự lẫn lộn trong thu hoạch, lưu kho và chế biến. Việc ngẫu nhiên xuất hiện các thành phần nguyên liệu GM trong cây trồng thông thường đang là trọng tâm của các cuộc tranh cãi gay gắt trên thế giới, do những ảnh hưởng bất lợi tiềm tàng của việc “thất thoát nguyên liệu chuyển gen” đối với sự đa dạng sinh học. Cuộc họp lần thứ 3 (MOP3) của các bên tham gia Nghị định thư Cartagena về an toàn sinh học vừa kết thúc tuần qua tại Braxin đã thông qua việc áp dụng các yêu cầu về chứng từ dành cho các sinh vật chuyển gen tươi sống (LMOs) trong buôn bán quốc tế về hàng nông sản.

Vậy những thách thức mà chúng ta gặp phải với các biện pháp phát hiện GMO hiện có giá trị và đang được triển khai là gì? Trong bài đánh giá “sự xuất hiện ngẫu nhiên các sinh vật chuyển gen: đánh giá khoa học đối với ngũ cốc của Canada”, các nhà nghiên cứu từ Ủy ban ngũ cốc Canada đã xem xét những vấn đề này. Theo các tác giả, thách thức chính liên quan tới sự ngẫu nhiên xuất hiện các thành phần nguyên liệu chuyển gen trong cây không chuyển gen là:

- Sự khác biệt về dung sai và các quy định về truy nguyên giữa các nước
- Thiếu các công cụ nghiệm thống nhất và có giá trị trên toàn cầu để phát hiện ra các thành phần nguyên liệu GM trong nhiều cây trồng CNSH hiện được đưa vào thương mại hoá.
- Thiếu các quy trình cụ thể, thông tin về trình tự DNA và các nguyên liệu tham khảo được xác nhận, thường được coi là các thông tin mang tính mật đối với các cây trồng do các công ty tư nhân phát triển.
- Thiếu sự thống nhất về các biện pháp lấy mẫu kiểm tra.
- Những hạn chế về mặt kỹ thuật và những khó khăn trong việc giải thích

- Không có khả năng phân biệt giữa cây trồng mang từ hai gen trở lên và sự lẫn lộn giữa các GMOs khác nhau.

Các tác giả cũng đưa ra một nghiên cứu cụ thể, đó là quy trình thử nghiệm để phát hiện sự xuất hiện ngô StarLink TM, quy trình này được Hoa Kỳ áp dụng nhưng không được Canada áp dụng nên đã có tác động nhỏ tới ngành ngũ cốc Canada. Các yếu tố làm cho các ảnh hưởng này có thể xảy ra là: sự tồn tại của các quy định có hiệu quả, các thủ tục phát hiện có giá trị; việc kiểm soát có hiệu quả; thiện chí thực hiện của ngành; sự hợp tác có hiệu quả giữa các cơ quan có thẩm quyền.

để biết thêm thông tin có thể tham khảo tại địa chỉ: <http://pubs.nrc-cnrc.gc.ca/aic-journals/jan06.html#agronomy>

Xác định protein bài tiết quan trọng trong bệnh đạo ôn cây lúa

Bệnh đạo ôn do vi nấm *Magnaporthe grisea* gây ra, là một trong những bệnh hại quan trọng nhất của cây lúa. Ước tính thiệt hại về sản lượng do bệnh này gây ra mỗi năm tương đương với lượng thóc lúa cung cấp cho 60 triệu người. Tính độc hại cao của mầm bệnh có liên quan tới khả năng nội trội trong việc đánh bại cơ chế phòng vệ của cây trồng. Năm 2002, toàn bộ hệ di truyền của vi nấm *Magnaporthe grisea* đã được giải mã và cung cấp công khai cho công chúng, đây là một trong những nỗ lực nghiên cứu quốc tế nhằm giúp kiểm soát bệnh đạo ôn ở cây lúa. Sự có mặt của một số lớn gen mã hoá protein bài tiết trong genome vi nấm *Magnaporthe grisea* cho thấy đây có thể là nhân tố quan trọng gây bệnh.

Các protein bài tiết quan trọng trong bệnh đạo ôn của cây lúa ở bộ lúca Golgi đã được các nhà nghiên cứu từ trường khoa học sinh vật, đại học Exeter, anh quốc tiến hành để hiểu được chức năng của bộ Golgi và các thức protein bài tiết trong vi nấm *Magnaporthe grisea*, từ đó tìm hiểu xem tại sao mầm bệnh xâm nhập vào cây trồng mà không gây ra phản ứng phòng vệ ở cây chủ. Báo cáo của họ với tên gọi: “enzyme P-type ATPase cần cho bệnh đạo ôn cây lúa và cảm ứng tính kháng của cây chủ” được đăng trên số ra mới đây của tạp chí tự nhiên.

Trước tiên các tác giả xác định được một gen có tên gọi là MgATP2, mã hoá enzyme “P-type ATPase”, enzyme này tương tự với enzyme cần thiết của men trong chức năng bộ Golgi. Để tìm hiểu vai trò của MgAPT2 trong việc gây bệnh, các tác giả đã tạo ra một chủng vi nấm *Magnaporthe grisea* thiếu gen này, chứng minh rằng đột biến của vi nấm gây ảnh hưởng đáng kể đến việc phát sinh bệnh. Nếu có MgATP2, những protein bài tiết sẽ thể hiện trong suốt quá trình lây nhiễm bệnh. MgATP2 cũng liên quan tới việc tạo ra phản ứng siêu nhạy cảm (một phản ứng phòng vệ ban đầu làm chết tế bào để ngăn chặn sự phát triển của bệnh) trong phản ứng có tính chất không thể tiếp hợp. Phát hiện này cho thấy một bước đột phá quan trọng trong nghiên cứu về bệnh đạo ôn cây lúa.

Độc giả của tạp chí tự nhiên có thêm xem thêm tại địa chỉ: <http://www.nature.com/nature/journal/v440/n7083/full/nature04567.html>

Chọn giống khoai tây kháng nhiều bệnh

Khoai tây được xếp hạng thứ tư trong danh sách cây lương thực của thế giới sau lúa gạo, lúa mì, ngô, và được trồng trên toàn cầu. Tuy nhiên, khoai tây thường bị nhiều bệnh tấn công, tạo ra nguy cơ làm giảm sản lượng, đặc biệt là ở các hộ dân nghèo với quy mô nhỏ ở các nước đang phát triển, đây là những hộ thiếu sự tiếp cận tới việc sử dụng hoá chất để kiểm soát sâu bệnh cũng như các loại cây giống sạch bệnh. Phương pháp nhân giống truyền thống để tạo tính kháng bệnh có liên quan tới việc xác định các gen kháng thường bắt đầu bằng việc tìm vật liệu là nguồn cho gen kháng có trong các loài hoang dại. Những gen này được đưa vào cây

mầm bằng việc lai giống “cây bố mẹ cho gen”, cây mang gen kháng, với “cây bố mẹ nhận” để cải tiến. Kết quả thu được sau đó lại được lai giống với “cây bố mẹ nhận” để loại bỏ các gen không muốn. Các kiến thức về vị trí di truyền của các đặc tính mong muốn và mối quan hệ mật thiết của marker phân tử cho phép xác định các gen cụ thể trong việc đưa vào và là cách nhanh nhất để cải tiến di truyền cây trồng trong các chương trình nhân giống. Kỹ thuật này được biết dưới tên gọi là chọn lọc với sự trợ giúp của marker.

Nhờ phương pháp chọn lọc có sự trợ giúp của marker, các nhà nghiên cứu thuộc Viện nhân giống cây trồng Max-Planck đã phát triển được các giống khoai tây có các gen kháng được nhiều bệnh. Nghiên cứu này được mô tả trong báo cáo “kết hợp các gen quan trọng kháng bệnh nhờ marker phân tử”, đăng trên tạp chí trực tuyến Theoretical Applied Genetics. Các giống được tạo có tính kháng bốn loại bệnh quan trọng: bệnh virus Y khoai tây, bệnh do nấm đất *Synchytrium endobioticum* (gây nốt sần ở khoai tây), bệnh tuyến trùng do nấm *Globodera rostochiensis* và *Globodera pallida* gây ra. Các cây được chọn có thể được dùng như các nguồn kháng đa bệnh và chúng hiện có tại ngân hàng tế bào mầm khoai tây của IPK (Institut für Pflanzengenetik und Kulturpflanzenforschung) tại địa chỉ 18190 Groß-Lüsewitz, Đức.

độc giải của tạp chí trên có thể tham khảo thêm tại địa chỉ: <http://www.springerlink.com/media/99a0hcptrm6rtg4vkyvm/contributions/x/4/5/4/x45451t272267m25.pdf>

Thông báo

Hội thảo về các yêu cầu công khai trong đơn xin cấp bằng sáng chế

Tại Hội nghị các bên tham gia công ước đa dạng sinh học diễn ra tại Braxin, đã diễn ra hội thảo bên lề thảo luận về các yêu cầu công khai trong đơn xin cấp bằng sáng chế. Với tiêu đề “các yêu cầu công khai trong đơn xin cấp bằng sáng chế: một công cụ chống lại những trở ngại của đổi mới?”, hội thảo nhằm xác định sự chênh lệch trong việc điều chỉnh quốc tế về lĩnh vực này; tìm hiểu những mối quan tâm của các tổ chức có liên quan; xác định xem liệu các yêu cầu công khai trong đơn xin cấp bằng sáng chế có là một trở ngại tiềm tàng trong lĩnh vực CNSH hay không.

Việc đưa vào các yêu cầu công khai trong đơn xin cấp bằng sáng chế sẽ đòi hỏi sự sửa đổi đối với một số công cụ Luật sở hữu trí tuệ quốc tế như là Hiệp ước về quyền SHTT quốc tế liên quan tới thương mại của WTO, Hiệp ước hợp tác về bằng sáng chế (PCT) của WIPO, các hiệp ước này phải đưa thêm vào các mục tiêu của Công ước đa dạng sinh học.

Hội thảo do Trung tâm thương mại và phát triển bền vững, một tổ chức phi lợi nhuận và phi chính phủ tổ chức.

Để biết thêm thông tin xin tham khảo địa chỉ: <http://www.ictsd.org/dlogue/2006-03-28/2006-03-28-desc.htm>

Hội nghị CNSH ở Ấn Độ sẽ được tổ chức vào tháng 6

Hội nghị Bangalore Bio 2006 sẽ được tổ chức từ ngày đến ngày 9 tháng 6 tại Bangalore, Ấn Độ. Hội nghị quốc tế này sẽ tập trung vào giải quyết các vấn đề cơ bản trong quang cảnh sử dụng CNSH, các xu hướng hiện tại của đổi mới, các khám phá trong lĩnh vực CNSH, vấn đề dinh dưỡng, các vấn đề quản lý và tương lai của ngành công nghiệp CNSH Ấn Độ trên trường quốc tế. Chú trọng đến tiềm năng của việc ứng dụng CNSH vào nền nông nghiệp Ấn Độ, Bangalore Bio 2006 sẽ thúc đẩy công nghệ sinh học trong nông nghiệp phát triển, nhấn mạnh các thách thức hiện tại và các cơ hội trong tương lai. Các chủ đề thảo luận bao gồm: cây trồng chuyển gen và công nghệ sinh học trong nông nghiệp, thực phẩm thực dụng và cây trồng

được liệu, nhiên liệu sinh học, phân bón sinh học và thuốc trừ sâu sinh học, các vấn đề quyền sở hữu trí tuệ IPR, vấn đề an toàn và các quy định.

Đề có thêm thông tin, truy cập vào địa chỉ: <http://www.bangalorebio.in>

Cơ sở dữ liệu trực tuyến về cà chua

Hiện các nhà nghiên cứu đã tiếp cận được cơ sở dữ liệu cần thiết về di truyền của cây cà chua. Cơ sở dữ liệu biểu thị của cây cà chua (TED) hiện đang có trên mạng, cơ sở này là sản phẩm của trường đại học Cornell, dưới sự tài trợ của Sở nghiên cứu nông nghiệp Hoa kỳ (ARS) và quỹ khoa học quốc gia.

Theo ARS, website về TED sẽ cung cấp các dữ liệu biểu thị gen cà chua với quy mô lớn, cho phép các nhà khoa học đánh giá được hàng ngàn các gen trong cây cà chua. Website này được ARS duy trì với sự phối hợp của các trường đại học Cornell, Florida, Virginia.

Truy cập cơ sở dữ liệu tại địa chỉ: <http://ted.bti.cornell.edu>.